

§15. Tìm một số biết giá trị một phân số của nó

$\frac{2}{7}$ số bi của Hùng là 6 viên. Thế thì Hùng có bao nhiêu viên bi ?

1. Ví dụ

Ta xét bài toán sau :

$\frac{3}{5}$ số học sinh của lớp 6A là 27 bạn. Hỏi lớp 6A có bao nhiêu học sinh ?

Nếu gọi số học sinh lớp 6A là x thì theo đề bài, ta phải tìm x sao cho $\frac{3}{5}$ của x bằng 27. Ta có :

$$x \cdot \frac{3}{5} = 27.$$

Suy ra : $x = 27 : \frac{3}{5} = 27 \cdot \frac{5}{3} = 45.$

Trả lời : Lớp 6A có 45 học sinh.

Như vậy, để tìm một số biết $\frac{3}{5}$ của nó bằng 27, ta đã lấy 27 chia cho $\frac{3}{5}$.

2. Quy tắc

Muốn tìm một số biết $\frac{m}{n}$ của nó bằng a , ta tính $a : \frac{m}{n}$ ($m, n \in \mathbb{N}^*$).

?1 a) Tìm một số biết $\frac{2}{7}$ của nó bằng 14.

b) Tìm một số biết $3\frac{2}{5}$ của nó bằng $-\frac{2}{3}$.

?2 Một bể chứa đầy nước, sau khi dùng hết 350 lít nước thì trong bể còn lại một lượng nước bằng $\frac{13}{20}$ dung tích bể. Hỏi bể này chứa được bao nhiêu lít nước ?

Bài tập

126. Tìm một số, biết :

a) $\frac{2}{3}$ của nó bằng 7,2 ;

b) $1\frac{3}{7}$ của nó bằng -5.

127. Biết rằng $13,32 \cdot 7 = 93,24$ và $93,24 : 3 = 31,08$. Không cần làm phép tính, hãy :

a) Tìm một số, biết $\frac{3}{7}$ của nó bằng 13,32 ;

b) Tìm một số, biết $\frac{7}{3}$ của nó bằng 31,08.

128. Trong đậu đen nấu chín, tỉ lệ chất đạm chiếm 24%. Tính số kilôgam đậu đen đã nấu chín để có 1,2 kg chất đạm.
129. Trong sữa có 4,5% bơ. Tính lượng sữa trong một chai, biết rằng lượng bơ trong chai sữa này là 18g.
130. *Đố* : Đố em tìm được một số mà một nửa số đó thì bằng $\frac{1}{3}$?
131. 75% một mảnh vải dài 3,75m. Hỏi cả mảnh vải dài bao nhiêu mét ?

Luyện tập

132. Tìm x, biết :

a) $2\frac{2}{3} \cdot x + 8\frac{2}{3} = 3\frac{1}{3}$;

b) $3\frac{2}{7} \cdot x - \frac{1}{8} = 2\frac{3}{4}$.

133. Để làm món "dừa kho thịt", ta cần có cùi dừa (cơm dừa), thịt ba chỉ, đường, nước mắm, muối. Lượng thịt ba chỉ và lượng đường theo thứ tự bằng $\frac{2}{3}$ và 5% lượng cùi dừa. Nếu có 0,8 kg thịt ba chỉ thì phải cần bao nhiêu kilôgam cùi dừa, bao nhiêu kilôgam đường ?

134. *Sử dụng máy tính bỏ túi*

Bài toán	Nút ấn	Kết quả
Tìm một số biết 60% của số đó bằng 18.	1 8 ÷ 6 0 %	30

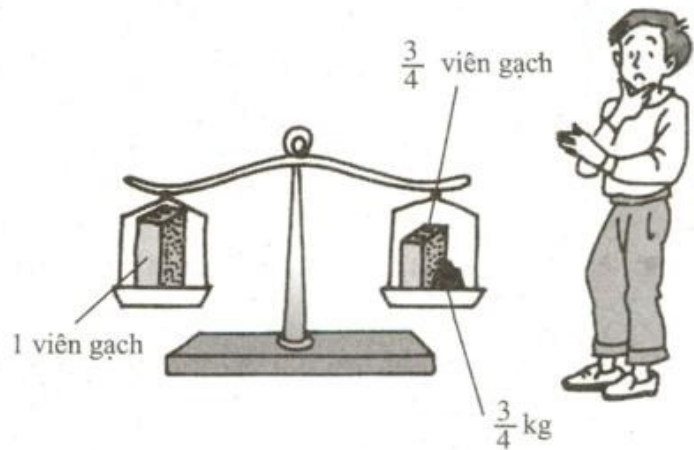
Vậy số phải tìm là 30.

Hãy dùng máy tính bỏ túi, kiểm tra lại đáp số của các bài tập 128, 129, 131.

135. Một xí nghiệp đã thực hiện $\frac{5}{9}$ kế hoạch, còn phải làm tiếp 560 sản phẩm nữa mới hoàn thành kế hoạch. Tính số sản phẩm xí nghiệp được giao theo kế hoạch.

136. Đố (Theo một bài toán của Xem Lôi-đơ (Sam Loyd)) :

Trong hình 11, cân đang ở vị trí thăng bằng. Đố em viên gạch nặng bao nhiêu kilôgam ?

Hình 11